

بسمه تعالی

طرح درس ۲ واحد اصول و مبانی مدیریت خطر حوادث و بلایا

حوادث و بلایا به عنوان وقایعی شایع در طول تاریخ همواره همراه بشر بوده و زندگی وی را دچار مشکل نموده اند. این وقایع (اعم از طبیعی و انسان ساخت)، اثرات مخرب خود را بر جوامع بشری تحمیل کرده اند و آنها را مقهور نیروی خویش ساخته اند. میلیونها نفر را کشته و چندین برابر را مصدوم و آواره ساخته اند. زندگی روز مره آنها را از هم پاشیده و درد و رنج را بر آنها تحمیل کرده اند. از جمله این بلایا که در حافظه تاریخی جهان ثبت شده اند می توان به زلزله های بم و هائیتی، سونامی جنوب شرق آسیا، هاریکن ها و طوفانهای متعدد، جنگها و نا آرامی های اجتماعی، همه گیری و جهان گیری هایی چون مرگ سیاه، آنفلوآنزای اسپانیایی، سارس، ابولا، زیکا و اخیرا هم کووید-۱۹ اشاره کرد.

بر اساس گزارش های جهانی، در سالهای اخیر اقلیم جهان در حال تغییر بوده است و به دلیل فعالیتهای انسانی روند این تغییر نگران کننده است. پانل بین دولتی تغییر اقلیم هم ضمن صحنه گذاشتن بر تغییر اقلیم جهان، پیش بینی می کند که فراوانی و شدت مخاطرات طبیعی مرتبط با تغییر اقلیم از جمله مخاطرات آب و هوا شناختی و بیماریهای نوپدید نیز افزایش خواهند یافت. بنابراین با اینکه بلایا، از جمله پدیده های شایع در جهان امروز هستند، شایع تر هم خواهند شد. با وجود اینکه اقدامات بسیار زیادی توسط دولتهای مختلف جهان به ویژه بعد از نامگذاری دهه ۱۹۹۰ به عنوان دهه کاهش خطر بلایا، انجام می شود، ولی بلایا همچنان روند زندگی مردم جهان را هر از گاهی ازهم می پاشند.

مخاطرات می توانند بر اثر فعالیتهای طبیعت اتفاق بیفتند اما رخداد بلایا پدیده ای طبیعی نیست بلکه دقیقا با آسیب پذیرها ی موجود در جوامع مرتبط هستند. یعنی می توان ادعا کرد که آسیب پذیری جوامع انسانی است که مخاطرات را تبدیل به بلا و مصیبت می کنند. بنابراین دانشمندان و متخصصان این حوزه در طی سالیان گذشته رویکرد خود را از پاسخ صرف و انفعالی به بلایا به رویکردهای پیش فعال و کاهش خطر یا اصطلاحا مدیریت همه جانبه بلایا تغییر داده اند.

مدیریت این بلایا به یکباره نمی تواند اتفاق بیفتد. هر چند دولتها با هر سطح از آمادگی، امکانات و ظرفیتهای مجبور هستند که به آنها پاسخ دهند اما لزوما پاسخ آنها هزینه اثر بخش و موثر نخواهد بود. چرا که بایستی وقوع اینگونه مخاطرات و بلایای ناشی از آنها را پیش بینی کرد و برای آنها آماده بود. بنابراین بایستی آمادگی و تامین امکانات لازم برای کاهش خطر بلایا بایستی دائمی باشد. از اولین قدمها در آمادگی، آموزش و تمرین کارکنان و مدیران است که باید به تناوب و در دوره های زمانی مشخصی صورت گرفته و تکرار شود.

از جمله اثرات بسیار قابل توجه بلایا نیازمند پاسخ فوری نیز هست، نیازهای بهداشتی درمانی است. سازمانهای بهداشتی درمانی از همان لحظات وقوع بلایا تا ماهها و حتی سالها بعد بایستی به ارائه خدمات سلامت بپردازند. هر گونه نقصان در ارائه خدمات سلامت عوارض جبران ناپذیری را خواهد داشت. طیف وسیعی از نیروهای بهداشتی درمانی هم ارائه این خدمات را بر عهده می گیرند و ارائه خدمت توسط این واحدها نیازمند پیش بینی منابع مورد نیاز، آموزش و تمرین پرسنل، پیش بینی و تامین زیر ساختها هست.

لذا لازم است که سازمانها، مدیران و نیروهای بهداشتی درمانی با خصوصیات و شرایط متعاقب اینگونه بلایا و با اصول و مبانی مدیریت سلامت در شرایط اضطراری ناشی از آنها آشنا شوند. در قانون اخیر مدیریت بحران کشور، در بند الف ماده ۱۴؛ وزارت خانه های آموزش و پرورش، علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف شده اند که واحدی درسی با عنوان "آمادگی در مقابل حوادث و سوانح" در قالب برنامه آموزشی مدارس، دانشگاه ها و موسسات پژوهشی تدوین کنند که قانون گذران این دوره را برای تمامی دانش آموزان و دانشجویان الزامی کرده است. لذا این برنامه در قالب دو واحد درسی برای تدریس برای دانشجویان دانشگاه های علوم پزشکی سراسر کشور برای کلیه رشته ها و مقاطع تدوین شده است.

نام و کد درس: اصول و مبانی مدیریت خطر حوادث و بلایا (مدیریت و کاهش خطر بلایا و حوادث)

رشته و مقطع تحصیلی: کلیه مقاطع و کلیه رشته ها

نیمسال اول / دوم / : اول و دوم

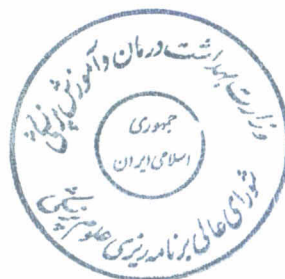
روز و ساعت برگزاری:

محل برگزاری:

تعداد و نوع واحد (نظری / عملی): ۲ واحد نظری

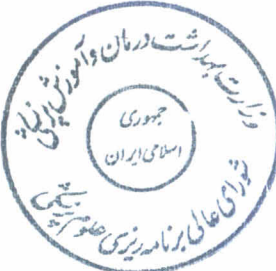
دروس پیش نیاز: ندارد

مدرس یا مدرسین:

جلسه اول

اهداف کلی: آشنائی دانشجویان با مفاهیم، واژه ها و اصطلاحات رایج در مدیریت بلایا و سوانح

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
- آشنائی دانشجویان با مفاهیم بلا، مخاطره، فوریت، مصیبت، پیشگیری، آمادگی، آسیب پذیری، ظرفیت، ارزیابی خطر، مدیریت خطر، کاهش خطر، تاب آوری، بازیابی و بازتوانی - آشنائی دانشجویان با تقسیم بندی های رایج بلایا - آشنائی دانشجویان با مراحل مختلف بلایا (چرخه مدیریت خطر) - آشنائی دانشجویان با رویکردهای مدیریت خطر (انفعالی، پیش فعال، مردم محور، تاب آوری و ...)	دانشی دانشی دانشی دانشی دانشی	طرح موضوع، ایجاد سؤال، تدریس مطالب، فراهم آوردن زمینه بحث، پاسخ به سئوالات و ابهامات	مشارکت فعال در بحث های کلاسی	کلاس درس	۱۰۵ دقیقه	ویدئوپروژکتور و کامپیوتر	پرسش و پاسخ حین برگزاری کلاس و امتحان پایان ترم

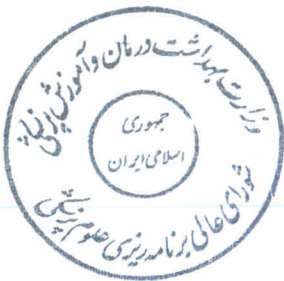
جلسه دوم

اهداف کلی: آشنائی دانشجویان با وضعیت وقوع مخاطرات و بلایا در دنیا، منطقه و ایران و اثرات آنها

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
-آشنائی دانشجویان با پایگاه های داده ملی و بین المللی مربوط به مخاطرات، حوادث و بلایا -آشنائی دانشجویان با روشهای طبقه بندی مخاطرات -آشنائی دانشجویان با معیارهای مورد استفاده در طبقه بندی بلایا -آشنائی دانشجویان با وضعیت وقوع بلایا در جهان -آشنائی دانشجویان با وضعیت قوع بلایا و مخاطرات در ایران و تحلیل روند آنها -آشنائی دانشجویان با اثرات بلایا و تحلیل روند آنها	دانشی دانشی دانشی دانشی دانشی-نگرشی دانشی-نگرشی	طرح موضوع، طرح سؤال، تدریس مطالب فراهم آوردن زمینه بحث، پاسخ به سئوالات، تعیین تکلیف	مشارکت فعال در بحث های کلاسی، انجام تکالیف	کلاس درس	۱۰۵ دقیقه	ویدئوپروژکتور و کامپیوتر	پرسش و پاسخ حین برگزاری کلاس امتحان پایان ترم

جلسه سوم

اهداف کلی: آشنائی دانشجویان با تاریخچه، قوانین و ساختار مدیریت بحران در کشور و سازمانهای بین المللی مربوطه

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
- آشنائی دانشجویان با تاریخچه مدیریت بحران در دنیا و ایران - آشنائی دانشجویان با قانون جدید مدیریت بحران و ارکان آن، پیوست ها و برنامه ها - آشنائی دانشجویان با سازمان مدیریت بحران کشور و ساختارهای استانی و شهرستانی مدیریت بحران - آشنائی دانشجویان با ساختار مدیریت بحران در نظام سلامت - آشنایی دانشجویان با چارچوب پاسخ ملی، برنامه پاسخ ملی و دستورالعمل های مرتبط در نظام سلامت - آشنائی دانشجویان با سیاستها و قوانین بالادستی مدیریت بحران - آشنائی دانشجویان با سازمانهای بین المللی مرتبط با مدیریت بحران و وظائف آنها	دانشی دانشی-نگرشی دانشی-نگرشی دانشی دانشی-نگرشی دانشی	طرح موضوع، تدریس مطالب فراهم آوردن زمینه بحث پاسخ به سئوالات تعیین تکالیف	مشارکت فعال در بحث های کلاسی، انجام تکالیف تعیین شده	کلاس درس	۱۰۵ دقیقه	ویدئوپروژکتور و کامپیوتر	پرسش و پاسخ حین برگزاری کلاس امتحان پایان ترم

جلسه چهارم

اهداف کلی: آشنائی دانشجویان با اهداف و روشهای ارزیابی خطر و تحلیل مخاطرات و آسیب پذیری در حوادث و بلایا

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
- آشنائی دانشجویان با مفاهیم مخاطره، خطر، آسیب پذیری و ظرفیت - آشنائی دانشجویان با مراحل ارزیابی خطر	دانشی دانشی-نگرشی						
- آشنائی دانشجویان با ابزارهای ارزیابی خطر بلایا در جامعه - آشنائی دانشجویان با ارزیابی خطر بلایا در بیمارستان و شاخص ایمنی بیمارستان - آشنائی دانشجویان با ابزار ارزیابی خطر بلایا در مراکز بهداشتی درمانی و خانه های بهداشت - کسب مهارت عملی به کارگیری	دانشی-نگرشی-مهارتی دانشی-نگرشی-مهارتی دانشی-نگرشی-مهارتی دانشی-نگرشی-مهارتی دانشی-نگرشی-مهارتی	تدریس مطالب فراهم آوردن زمینه بحث پاسخ به سئوالات، انجام کار عملی، تعیین تکالیف	مشارکت فعال در بحث های کلاسی انجام تکالیف	کلاس درس	۱۰۵ دقیقه	ویدئو پروژکتور و کامپیوتر	پرسش و پاسخ حین برگزاری کلاس امتحان پایان ترم

FHSI

جلسه پنجم

اهداف کلی: آشنائی دانشجویان با وظائف و کارکردهای سطوح مختلف نظام سلامت در مراحل چرخه مدیریت بحران

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
- آشنائی دانشجویان با وظائف خانه های بهداشت، مراکز خدمات جامع سلامت، مراکز بهداشت شهرستانها، شبکه های بهداشت و درمان شهرستانها، اورژانس پیش بیمارستانی، بیمارستانها، معاونت های دانشگاه ها و دانشکده های علوم پزشکی کشور و معاونت های وزارت بهداشت در مدیریت بلایا و حوادث - آشنائی دانشجویان با کارکردهای مدیریتی سطوح مختلف نظام سلامت در مدیریت بلایا و حوادث - آشنائی دانشجویان با کارکردهای آمادگی سطوح مختلف نظام سلامت در مدیریت بلایا و حوادث - آشنایی دانشجویان با کارکردهای اختصاصی سطوح مختلف نظام سلامت در مدیریت بلایا و حوادث	دانشی-نگرشی-مهارتی	تدریس مطالب فراهم آوردن زمینه بحث پاسخ به سئوالات تعیین تکالیف	مشارکت فعال در بحث های کلاسی و انجام تکالیف	کلاس درس	۱۰۵ دقیقه	ویدئوپروژکتور و کامپیوتر	پرسش و پاسخ حین برگزاری کلاس امتحان پایان ترم

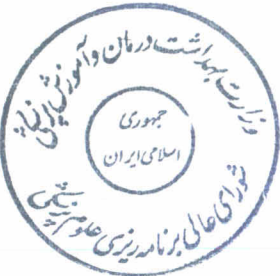
جلسه ششم

اهداف کلی: آشنائی دانشجویان شیوه های پیشگیری از وقوع بلایا و ارتقای آمادگی عملکردی برای مقابله موثر با بلایا و حوادث

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
- آشنائی دانشجویان با مفهوم پیشگیری از وقوع مخاطرات و بلایا و شیوه های آن - آشنائی دانشجویان با مفهوم کاهش آسیب، انواع آن و نحوه کاهش آسیب در محیط های بهداشتی و درمانی - آشنائی دانشجویان با مفهوم آمادگی برای مقابله با بلایا - آشنائی دانشجویان با انواع تمرین های آمادگی، طراحی، اجرا و ارزیابی آنها - آشنائی دانشجویان با شیوه های برآورد، تامین و ذخیره سازی ملزومات و تجهیزات - آشنائی دانشجویان با مفهوم افزایش ظرفیت و اصول آن	دانشی-نگرشی دانشی-نگرشی دانشی-نگرشی دانشی-نگرشی-مهارتی دانشی-نگرشی-مهارتی دانشی-نگرشی-مهارتی	تدریس مطالب فراهم آوردن زمینه بحث پاسخ به سئوالات تعیین تکالیف	مشارکت فعال در بحث های کلاسی انجام تکالیف	کلاس درس	۱۰۵ دقیقه	ویدئوپروژکتور و کامپیوتر	پرسش و پاسخ حین برگزاری کلاس امتحان پایان ترم

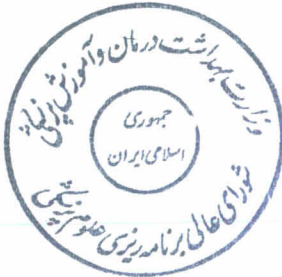
جلسه هفتم

اهداف کلی: آشنائی دانشجویان با شیوه های مدیریت و پاسخ موثر حوادث و بلایا در محیط های بهداشتی و درمانی

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
- آشنائی دانشجویان با سیستم ها و شیوه های پایش، پیش بینی و صدور هشدار مخاطرات و بلایا - آشنائی دانشجویان با مفهوم تخلیه و شیوه های تخلیه بیمارستانها و مراکز بهداشتی - ارزیابی سریع و نحوه طراحی و اجرای آن - آشنائی دانشجویان با مفهوم و شیوه های افزایش ظرفیت در تسهیلات بهداشتی درمانی - آشنائی دانشجویان با شیوه های مدیریت ازدحام و تجمع در محوطه های بهداشتی درمانی - آشنائی دانشجویان با مفهوم و شیوه های تریاژ در فیلد و بیمارستان - آشنائی دانشجویان با اهمیت و نحوه پیشگیری از حوادث ثانویه در بیمارستانها	دانشی - نگرشی - مهارتی دانشی - نگرشی - مهارتی دانشی - نگرشی - مهارتی دانشی - نگرشی - مهارتی دانشی - نگرشی - مهارتی دانشی - نگرشی - مهارتی دانشی - نگرشی	تدریس مطالب فراهم آوردن زمینه بحث کار عملی گروهی	مشارکت فعال در بحث های کلاسی انجام کار گروهی	کلاس درس	۱۰۵ دقیقه	ویدئو پروژکتور و کامپیوتر	پرسش و پاسخ حین برگزاری کلاس امتحان پایان ترم

جلسه هشتم

اهداف کلی: آشنائی دانشجویان با بازیابی پس از بلایا و برگشت به حالت بهتر از قبل

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
- آشنائی دانشجویان با مفهوم خاتمه بحران، خروج از فوریت، برگشت به زندگی عادی و شاخصهای آن	دانشی-نگرشی						
- آشنائی دانشجویان با اهمیت مدیریت بازیابی و بازتوانی - آشنائی دانشجویان با اصول و مراحل بازیابی پس از بلایا - آشنائی دانشجویان با شیوه های رایج بازتوانی بلایا و انواع بازیابی - آشنائی دانشجویان با برنامه ریزی تداوم فعالیت و کسب و کار آشنائی دانشجویان با مفهوم توسعه پایدار و استفاده از فرصتهای بلایا برای توسعه - چالشها و مشکلات بازیابی پس از بلایا و بهبود آنها	دانشی-نگرشی دانشی-نگرشی دانشی-نگرشی دانشی-نگرشی دانشی-نگرشی دانشی-نگرشی	تدریس مطالب فراهم آوردن زمینه بحث پاسخ به سئوالات تعیین تکالیف	مشارکت فعال در بحث های کلاسی استخراج ساختار مدیریت بلایا در کشورهای همسایه	کلاس درس	۱۰۵ دقیقه	ویدئوپروژکتور و کامپیوتر	پرسش و پاسخ حین برگزاری کلاس امتحان پایان ترم

جلسه نهم

اهداف کلی: آشنائی دانشجویان با مخاطرات طبیعی شایع در کشور و اثرات سلامتی ناشی از آنها

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
- آشنائی دانشجویان مخاطرات طبیعی شایع در ایران (سیل و سیلاب، زلزله، آب و هوای سخت زمستانی و تابستانی، خشکسالی، طوفانها و ریزگردها، رعد و برق، بهمن، گرد و باد و ..)	دانشی-نگرشی						
- آشنائی دانشجویان با علل وقوع مخاطرات طبیعی و عوامل موثر در فراوانی، شدت و آثار آنها - آشنائی دانشجویان با اثرات سلامتی ناشی از وقوع مخاطرات طبیعی - آشنائی دانشجویان با نقش و وظائف سطوح مختلف نظام سلامت در پیشگیری از وقوع، کاهش آسیبها و پاسخ به بلایا - تجارب و درس آموخته های مخاطرات طبیعی قبلی	دانشی-نگرشی دانشی دانشی-نگرشی	طرح موضوع طرح سوال تدریس مطالب فراهم آوردن زمینه بحث پاسخ به سئوالات	مشارکت فعال در بحث های کلاسی	کلاس درس	۱۰۵ دقیقه	ویدئوپروژکتور و کامپیوتر	پرسش و پاسخ حین برگزاری کلاس امتحان پایان ترم

جلسه دهم

اهداف کلی: آشنائی دانشجویان با مخاطرات انسان ساخت شایع در کشور و اثرات سلامتی ناشی از آنها

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
- آشنائی دانشجویان مخاطرات انسان ساخت شایع در ایران (تجمعات انبوه، حوادث تروریستی بیوتروریستی، انفجارات، حوادث رادیولوژیک و ..)	دانشی-نگرشی دانشی-نگرشی						
آشنائی دانشجویان با علل وقوع مخاطرات انسان ساخت و عوامل موثر در فراوانی، شدت و آثار آنها آشنائی دانشجویان با اثرات سلامتی ناشی از وقوع مخاطرات انسان ساخت -آشنائی دانشجویان با نقش و وظائف سطوح مختلف نظام سلامت در پیشگیری از وقوع، کاهش آسیبها و پاسخ به بلایا -تجارب و درس آموخته های مخاطرات قبلی	دانشی-نگرشی-مهارتی دانشی-نگرشی دانشی دانشی-نگرشی	تدریس مطالب فراهم آوردن زمینه بحث پاسخ به سئوالات تعیین تکالیف	مشارکت فعال در بحث های کلاسی	کلاس درس	۱۰۵ دقیقه	ویدئوپروژکتور و کامپیوتر	پرسش و پاسخ حین برگزاری کلاس امتحان پایان ترم

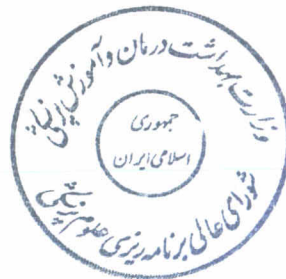
جلسه یازدهم

اهداف کلی: آشنائی دانشجویان با سامانه فرماندهی سانحه و کاربردهای آن

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
- آشنائی دانشجویان با تاریخچه و نحوه شکل گیری سامانه فرماندهی حادثه - ویژگیها و خصوصیات سامانه فرماندهی سانحه - آشنائی دانشجویان با نحوه معمول شدن سامانه فرماندهی سانحه در فوریتهای بیمارستانی - آشنائی دانشجویان با ساختار سامانه فرماندهی سانحه بیمارستانی - آشنائی دانشجویان با وظائف پست های مختلف در سامانه فرماندهی سانحه - کسب مهارت تدوین سامانه فرماندهی حادثه برای یک بیمارستان فرضی	دانشی-نگرشی دانشی-نگرشی دانشی-نگرشی دانشی دانشی دانشی	تدریس مطالب فراهم آوردن زمینه بحث پاسخ به سئوالات تعیین تکالیف	مشارکت فعال در بحث های کلاسی	کلاس درس	۱۰۵ دقیقه	ویدئوپروژکتور و کامپیوتر	پرسش و پاسخ حین برگزاری کلاس امتحان پایان ترم

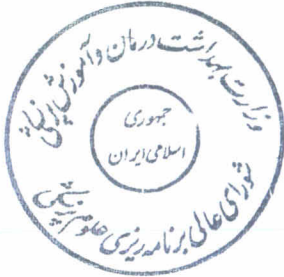
جلسه دوازدهم

اهداف کلی: آشنائی دانشجویان با اثرات روانشناختی بلایا و حمایتهای اجتماعی و روانی

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
- آشنائی دانشجویان با نحوه واکنش انسانها به بلایا و سازگاری آنها - آشنائی دانشجویان با مشکلات روانشناختی رایج در بلایا - آشنائی با شیوه های مشاوره و درمان مبتلایان به اختلالات روانشناختی - آشنایی دانشجویان با حمایتهای روانی- اجتماعی از مصدومین بلایا - آشنائی دانشجویان با مشکلات روانشناختی رایج در کارکنان و نحوه مدیریت آنها - حمایت اجتماعی، مفهوم و شیوه های آن	دانشی-نگرشی دانشی-نگرشی دانشی-نگرشی دانشی-نگرشی دانشی-نگرشی دانشی-نگرشی	تدریس مطالب، فراهم آوردن زمینه بحث، پاسخ به سئوالات، تعیین تکالیف	مشارکت فعال در بحث های کلاسی	کلاس درس	۱۰۵ دقیقه	ویدئوپروژکتور و کامپیوتر	پرسش و پاسخ حین برگزاری کلاس امتحان پایان ترم

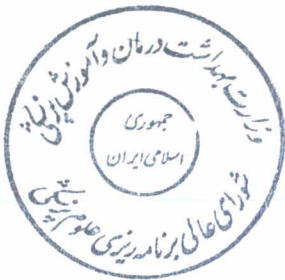
جلسه سیزدهم

اهداف کلی: آشنائی دانشجویان با رویکردهای مدیریت هدایا و کمکهای انسان دوستانه داخلی و بین المللی

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
-تاریخچه و نحوه شکل گیری ابتکار اقدامات بشر دوستانه بین المللی در حوادث و بلایا -اصول و مبانی اقدامات بشر دوستانه بین المللی - چالشها و نقاط ضعف اقدامات بشر دوستانه -نحوه هماهنگی و درخواست کمک از سازمانهای مرتبط -تجارب اقدامات بشر دوستانه در بلایای اخیر کشور -برآورد نیاز به کمکها و هدایای مردمی -درخواست، جمع و توزیع کمکهای مردمی -مدیریت دارو و خون اهدایی در بلایا - چالشهای مدیریت هدایای مردمی	دانشی-نگرشی دانشی-نگرشی دانشی-نگرشی دانشی دانشی-نگرشی دانشی دانشی-مهارتی دانشی-مهارتی دانشی-نگرشی	تدریس مطالب فراهم آوردن زمینه بحث پاسخ به سئوالات تعیین تکالیف	مشارکت فعال در بحث های کلاسی و انجام تمرین های درخواستی	کلاس درس	۱۰۵ دقیقه	ویدئو پروژکتور و کامپیوتر	پرسش و پاسخ حین برگزاری کلاس امتحان پایان ترم

جلسه چهاردهم

اهداف کلی: آشنائی دانشجویان با نحوه انتخاب، راه اندازی و مدیریت اردوگاه های افراد آسیب دیده از بلایا
آشنائی دانشجویان با تغییر اقلیم و اثرات سلامتی ناشی از آن

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
- آشنائی دانشجویان با معیارهای انتخاب محل مناسب اردوگاه - آشنائی دانشجویان با استانداردهای اسفیر - آشنائی دانشجویان با اصول برپائی و مدیریت اردوگاه و ارائه خدمات - آشنائی دانشجویان با تغییر اقلیم، علل و عوامل آن - آشنائی دانشجویان با اثرات سلامتی ناشی از تغییر اقلیم، پیشگیری و مدیریت آنها - آشنائی دانشجویان با اثرات تغییر اقلیم در ایران	دانشی-نگرشی دانشی دانشی-نگرشی دانشی-نگرشی دانشی-نگرشی دانشی-نگرشی	تدریس مطالب فراهم آوردن زمینه بحث پاسخ به سئوالات تعیین تکالیف	مشارکت فعال در بحث های کلاسی، انجام تکالیف	کلاس درس	۱۰۵ دقیقه	ویدئو پروژکتور و کامپیوتر	پرسش و پاسخ حین برگزاری کلاس امتحان پایان ترم

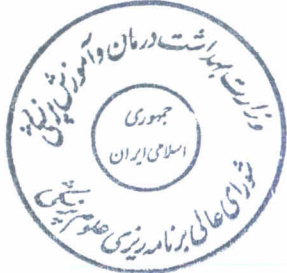
جلسه پانزدهم

اهداف کلی: آشنائی دانشجویان با اثرات بهداشت محیطی بلایا و نحوه مدیریت آنها

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
- آشنائی دانشجویان با اثرات بلایا بر روی عوامل محیطی و عوارض ناشی از آن - آشنائی دانشجویان با شیوه های تامین آب سالم در مناطق بلا زده و معایب و مزایای آنها - آشنائی دانشجویان با روشهای دفع پسماند در بلایا و معایب و مزایای آنها - آشنائی دانشجویان با سیستم های دفع بهداشتی مدفوع در مناطق بلا زده - آشنائی دانشجویان با روشهای جمع آوری و دفع فاضلاب در شرائط اضطراری - آشنائی دانشجویان با شیوه های مدیریت اجساد	دانشی-نگرشی-مهارتی دانشی-نگرشی-مهارتی دانشی-نگرشی-مهارتی دانشی-نگرشی-مهارتی دانشی-نگرشی-مهارتی دانشی-نگرشی-مهارتی	تدریس مطالب فراهم آوردن زمینه بحث	مشارکت فعال در بحث های کلاسی	کلاس درس	۱۰۵ دقیقه	ویدئو پروژکتور و کامپیوتر	پرسش و پاسخ حین برگزاری کلاس امتحان پایان ترم

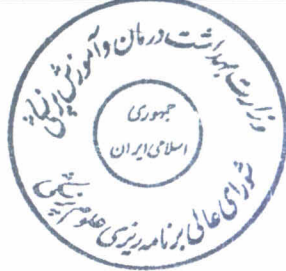
جلسه شانزدهم

اهداف کلی: آشنائی دانشجویان با بیماریهای شایع در شرایط اضطراری و نحوه پیشگیری و کنترل آنها

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
- آشنائی دانشجویان با بیماریهای منتقله از طریق آب و غذای و نحوه مدیریت آنها - آشنائی دانشجویان با بیماریهای تنفسی شایع در بلایا و نحوه مدیریت آنها - آشنائی دانشجویان با بیماریهای منتقله از طریق ناقلین و نحوه مدیریت آنها - آشنائی دانشجویان با بیماریهای قلبی عروقی شایع در شرایط بحرانی - نحوه مدیریت دیابت، فشارخون بالا در بلایا - سایر بیماریهای غیر واگیر شایع در بلایا و نحوه مدیریت آنها	دانشی-نگرشی-مهارتی دانشی-نگرشی-مهارتی دانشی-نگرشی-مهارتی دانشی-نگرشی-مهارتی دانشی-نگرشی-مهارتی دانشی-نگرشی-مهارتی	تدریس مطالب فراهم آوردن زمینه بحث پاسخ به سئوالات تعیین تکالیف	مشارکت فعال در بحث های کلاسی، انجام تکالیف	کلاس درس	۱۰۵ دقیقه	ویدئوپروژکتور و کامپیوتر	پرسش و پاسخ حین برگزاری کلاس امتحان پایان ترم

جلسه هفدهم

اهداف کلی: آشنائی دانشجویان با نوپدیدی و بازپدیدی بیماریها و نحوه مدیریت آنها

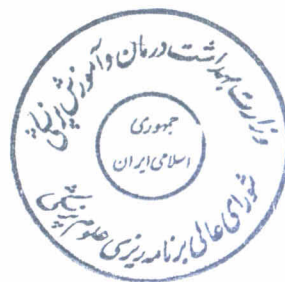
اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
- آشنائی دانشجویان با مفاهیم نوپدیدی و بازپدیدی بیماریها - آشنائی دانشجویان با بیماریهای نوپدید اخیر و کنترل آنها - آشنائی دانشجویان با بیماریهای بازپدید اخیر و نحوه مدیریت آنها - آشنائی دانشجویان با بیماری کووید ۱۹- و نحوه مقابله با آن - آشنائی دانشجویان با مفاهیم جدید مل فاصله گذاری اجتماعی در کنترل بیماریهای بازپدید و نوپدید	دانشی-نگرشی-مهارتی دانشی-نگرشی-مهارتی دانشی-نگرشی-مهارتی دانشی-نگرشی-مهارتی دانشی-نگرشی-مهارتی	تدریس مطالب فراهم آوردن زمینه بحث پاسخ به سئوالات تعیین تکالیف	مشارکت فعال در بحث های کلاسی، انجام تکالیف	کلاس درس	۱۰۵ دقیقه	ویدئوپروژکتور و کامپیوتر	پرسش و پاسخ حین برگزاری کلاس امتحان پایان ترم

✱ نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی :

حضور در کلاس	مشارکت و کارکلاسی	پروژه	امتحان پایان ترم
۱	۴	۰	۱۴

پروژه: - -

منابع اصلی درس (رفرانس):

➤ درسنامه جامع سلامت در بلایا و فوریتها

➤ اعتبار بخشی بیمارستانی در حوزه مدیریت خطر حوادث و بلایا

➤ ابزار جامع ارزیابی خطر در نظام سلامت

➤ سناریو های ملی در حوادث و بلایا

➤ واژه شناسی حوادث و بلایا

➤ دستورالعمل های مدیریت بیماری کووید-۱۹

- Larry Collins and Thomas D. Schneid. Disaster Management and Preparedness. Lewis Publishers. London 2001
- David Alexander. Principles of Emergency Planning and Management. Oxford University Press. 2002
- UNDP Disaster Management Training Program, An Overview of Disaster Management, 1992
- International Strategy for Disaster Reduction. Live with risk. United Nations. Geneva. 2004
- Asian Disaster Preparedness Center. Community-based disaster risk management. Bangkok. 2006
- William L Waugh. Living With Hazards, Dealing With Disasters: An Introduction to Emergency Management. M.E. Sharpe. 1999
- David Alexander. Natural disasters. Springer. 1999.
- Keith Smith. Environmental Hazards: Assessing Risk and Reducing Disaster. Routledge. 2001
- WHO, Coping with Natural Disasters: The Role of Local Health Personnel and Community, Geneva, 1989
- Landesman LY. Public Health Management of Disasters: The Practice Guide. 2nd ed. American Public Health Association, 2005.
- Noji EK (2 Ed.) The public health consequences of disasters. New York: Oxford University Press, 1997.
- Pan American Health Organization. Natural disasters. Protecting the Public Health.